

Täysistunto

Tiistai 22.11.2016 klo 14.03—21.48

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

20.54 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Tässä esityksessähän ehdotetaan muutettavaksi valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annettua lakia ja ortodoksisesta kirkosta annettua lakia siten, että esityksen mukaan laeissa tarkoitetun rahoituksen ja määrärahan indeksikorotukset jäädytetään vuosien 2017—2019 osalta osana valtiontalouden sopeutustoimia.

Arvoisa puhemies! Vuoden 2016 alusta uudistui Suomen evankelisluterilaisten seurakuntien yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuvien kustannusten korvausjärjestelmä. Silloinhan yhteisöveroon perustuvasta järjestelmästä siirryttiin lakisääteiseen valtionavustukseen. Valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain mukaan rahoituksen määrää korotetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaista yleisen hintatason muutosta vastaavasti.

Vuoden 2017 budjetissa tätä indeksikorotusta ei kuitenkaan nyt sitten huomioida, elikkä kun hallitus leikkaa näitä indeksejä, niin tämä samalla kohdistuu myöskin indeksiin sidottuun määrärahaan. Hallitus toteaa siellä selvitysosassa, missä annetaan eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvä esitys, että tämä sisältyy valtiontalouden sopeutustoimiin. Me kristillisdemokraatit näemme, että tämä on väärä ratkaisu, ja omassa vaihtoehtobudjetissamme esitämme sitä, että indeksikorotus tehdään täysimääräisesti ja pidetään voimassa lain mukaisesti.

Evankelisluterilaisen kirkon yhteiskunnallisten tehtävien rahoituksen perusteenahan ovat sellaiset asiat kuin hautaustoimen, väestökirjanpidon ja kulttuurihistoriallisesti arvokaiden rakennusten ja irtaimistojen ylläpitoon liittyvät laissa säädetyt tehtävät. Näistä tehtävistä aiheutuu evankelisluterilaiselle kirkolle nettokustannuksia yhteensä keskimäärin noin 146 miljoonaa euroa vuodessa. Valtionavustusten nykytaso ei kata kaikkia lakisääteisten tehtävien kustannuksia, kuten ei aiemmin kattanut myöskään tämä yhteisöverosuus. Siinä mielessä voi sanoa, että nyt kun hallitus sääti ensin tämän indeksipienennyk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

sen, niin tämä tarkoittaa sitä, että itse asiassa osa näistä kustannuksista jää silloin kirkollisverojen tuotolla maksettavaksi.

Jos hallitus ja valtio arvostaa kirkon itsenäisyyttä, niin se korvaa nämä lakisääteisistä tehtävistä koituvat kulut täysimääräisesti, koska voidaan katsoa niin kuin kirkolliskokouksessa oli asiasta lausuttu, että esitys jopa loukkaa kansalaisten yhdenvertaisuutta, koska kirkon yhteiskunnalliset tehtävät eivät palvele yksinomaan ja ainoastaan kirkon jäseniä vaan ne kohdistuvat kaikkiin kansalaisiin. Myöskin kirkolliskokous on todennut, että esitys loukkaa positiivisen uskonnonvapauden harjoittamista, kun kirkon jäsenet joutuvat eriarvoiseen asemaan muiden kansalaisten kanssa. Siinä mielessä olisi tärkeää, että tämä indeksileikkauksesta johtuva leikkaus peruttaisiin ja kuluttajahintaindeksin mukaisesti tämä summa palautettaisiin evankelisluterilaiselle kirkolle.

On arvioitu, että kuluttajahintaindeksin muutos vuodelle 2017 on 1,1 prosenttia, jolloin tämä rahoitus, mikä tulisi tämän indeksin mukaisesti, olisi yhteensä 1 254 000 euroa. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä on omassa vaihtoehtobudjetissaan ja talousarvioesityksenä esittänyt, että tämä summa kokonaisuudessaan palautettaisiin. Katsomme, että tämä olisi tärkeä tässä taloudellisessa tilanteessa kirkolle ja myöskin ottaen huomioon sen, millä tavalla kirkko tänä aikana kantaa huolta: ei pelkästään näistä yhteiskunnallisista tehtävistä, vaan on myöskin esimerkiksi osallistunut maahanmuuttajien tilanteen, ja tällä hetkellä voisi sanoa hädänalaisen tilanteen, auttamiseen. Siinäkin mielessä olisi järkevää, että tässä tilanteessa indeksileikkausta ei toteutettaisi vaan se jätettäisiin toteuttamatta. Aivan vastaavalla tavalla kuin hallitus tuli järkiinsä siinä, että rintamamieslisään kohdistuvaa leikkausta ei toteutettu, myöskin tämä kohta olisi tärkeä purkaa sieltä indeksileikkausten joukosta.

20.59 Ilkka Kantola sd: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on kirkon ja valtion suhteita koskeva esitys. Kirkon ja valtion suhteita koskevia uudistuksia on viime vuosikymmeninä tehty useita. Uudistukset on tehty lähes poikkeuksetta kirkon ja valtion hyvässä yhteisymmärryksessä. Uudistamistyössä kirkon itsenäisyyttä valtiosta on pääosin lisätty. 1990-luvulla toteutettiin iso kirkkolainsäädännön uudistus, jossa suuri osa säännöksistä siirrettiin kirkolliskokouksen omaan päätösvaltaan, kirkkojärjestykseen. Vastaavasti eduskunnassa käsiteltävän kirkkolain pykälien määrää pienennettiin.

Ennen vuosituhannen vaihdetta tehtiin muitakin isoja muutoksia: Hiippakuntien tuomiokapitulit muuttuivat valtion virastoista kirkon toimielimiksi. Piispatkin siirtyivät kirkon palkansaajiksi, kiinteistöt kirkon vastuulle. Tasavallan presidentin virkatoimista poistettiin piispan nimitystehtävä — kirkko itsenäistyi tältäkin osin.

2000-luvun alussa uskonnonvapauslain uudistamisen yhteydessä laadittiin sen peruslinjauksiin perustuva hautausvoimilaki, joka tuli voimaan 2003. Hautausvoimilain säätämiseksi otettiin askel päinvastaiseen suuntaan kuin mihin oli edellisinä vuosina totuttu. Kirkon ja valtion välille rakentui uusi suhde lain nojalla. Valmistelussa päädyttiin siihen, että kun luterilaiset seurakunnat ovat perinteisesti vastanneet yleisistä hautausmaista ja ovat alan asiantuntijoita ja kunnilla ei ole kiinnostusta ryhtyä hautausvoimen hoitamiseen, niin säädettäisiin seurakuntien velvollisuudesta pitää hautausmaita myös lain tasolla.

Hallituksen esityksessä 204/2002 todetaan, että hautausmaiden ylläpito ja vainajien haussaamisesta huolehtiminen ovat terveydensuojelullisesta näkökulmasta välttämättömiä yhteiskunnallisia tehtäviä. Siis hautausmaita pitää joka tapauksessa hoitaa. Hautaaminen pitää yhteiskunnassa aina jollakin tavalla järjestää. Se ei ole lähtökohtaisesti eikä välttämättä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

uskonnollinen tehtävä. Se on käytännöllinen asia. Hautausmaiden ylläpidosta vastaaminen kuuluu siis viime kädessä yhteiskunnalle. Kun tällainen välttämätön yhteiskunnallinen tehtävä annettiin evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien tehtäväksi tuossa hautaustoimilaissa, on perusteltua, että valtio huolehtii myös seurakuntien taloudellisista edellytyksistä tehtävän hoitamiseen.

Hallituksen tuolloisessa esityksessä todetaan, että ei ole perusteltua, että seurakunnat joutuisivat huolehtimaan tehtävästä pelkästään seurakunnan jäseniltä perittävin kirkollisverovaroin, sillä seurakunnat vastaavat pääosin myös muiden kuin jäsentensä hautaamisesta. Hautaustoimilain mukaan seurakuntien tulisi lisäksi jatkossa tarjota hautaustoimen palvelut samoin maksuperustein, yhdenvertaisesti, ikään kuin uskonnonvapauslain hengessä riippumatta siitä, oliko vainaja kirkon jäsen vai ei, sekä huolehtia erityisten tunnustuksettomien hauta-alueiden ylläpidosta niitä vainajia tai omaisia varten, jotka eivät ole olleet kirkon jäseniä eivätkä halua tulla haudatuiksi siunattuun maahan.

Luterilaisilla seurakunnilla on hautaustoimessa velvollisuus toteuttaa valtion säätämän uskonnonvapauslain mukaista syrjimättömyyttä. Seurakunnat toimivat viranomaistyyppisesti valtion alihankkijoina. Tämä yhdenvertaisuus on varmistettu uskonnonvapauslain mukaan hinnoittelua koskevin säännöksin sekä vaatimuksella tunnustuksettoman hautausmaa-alueen perustamisesta. Nämä ovat siis osa tätä silloin säädettyä uutta uskonnonvapauslakia.

Hautaustoimilakia säädettäessä kirkon saama rahoitus perustui seurakuntien saamaan osuuteen yhteisöveron tuotosta. Lakiesityksen perusteluissa, tuolloin siis, ennakoitiin muutosta, joka tuli voimaan tämän vuoden alusta. Laki tuolloin kirjoitettiin tavalla, joka mahdollistaa siirtymisen yhteisöveroon perustuvasta tuesta lailla säädettyyn valtionapuun — me emme käytä nimitystä "valtionapu" vaan tällaista monimutkaista nimikettä: siis tämän vuoden alusta on rahoituksen välineenä ollut "valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annettu laki". Helpompi olisi sanoa "valtionapu".

Hallitus esittää nyt muutettavaksi tätä rahoituslakia. Lainmuutoksella kumottaisiin juuri voimaan tullut laki kirkkojen valtionavun sitomisesta kuluttajahintaindeksiin, niin kuin edustaja Sari Essayah täällä juuri kertoi. Indeksien jäädyttäminen merkitsisi luterilaiselle kirkolle ensi vuodelle 1,2 miljoonan euron leikkausta, parille seuraavalle vuodelle noin 1,5 miljoonan euron leikkausta. Indeksikorotuksen jäädyttämisen vaikutus vuodesta 2019 alkaen olisi arviolta 4,270 miljoonaa euroa vuodessa. Hallituksen otteet ainakin muistuttavat vahvasti sitä kuin Ylen rahoitusjärjestelmän muuttamisessa. Pitkän valmistelun tuloksena tehty iso uudistus, Yle-rahoitus, tai nyt tämä kirkon ja valtion lainsäädäntö, murennetaan alkumetreillä. Uudistamiseen tarvittiin paljon kärsivällisyyttä, viisaita pohdintoja ja keskusteluja, runsaasti luottamusta puolin ja toisin. Nyt tuolla ei olekaan mitään arvoa, rakennettu järjestelmä voidaan toisen osapuolen toimesta yksipuolisesti purkaa. Kysymys on, arvoisa puhemies, ennen muuta periaatteesta, voidaanko näin tehdä, onko viisasta tehdä näin.

Uskonnonvapauslain näkökulmasta — ja tämä on vähän toinen näkökulma uskonnonvapauslakiin — on erikoista, että hallituksen esityksessä pidetään ongelmattomana sitä, että seurakuntien jäsenet joutuvat maksamaan kirkon lakisääteisten, siis valtion lailla säädettyjen, tehtävien hoitamisesta enemmän kuin kirkkoon kuulumattomat, nimittäin kirkollisverolla ja sitten valtionverolla. Hallituksen esityksessä myönnetään, että valtion rahoitus kirkolle ei riitä kattamaan kirkon lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien kuluja. Sen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

päälle todetaan: "Seurakunnat voisivat kattaa erotuksen joko käyttämällä lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien kustannuksiin seurakunnan jäsenten kirkollisverovaroja tai korottamalla hautaustoimen maksuja." Minä kysyn, eikö tässä ole kyse uskonnolliseen vaakaumukseen perustuvasta syrjinnästä. Siis ainoa peruste, jonka takia toiset joutuvat maksamaan enemmän yhteiskunnallisesta tehtävästä, valtion rahoittamasta hautaustoimesta, on se, että he ovat kirkon jäseniä, seurakunnan jäseniä. Ne, jotka eivät ole seurakunnan jäseniä, eivät maksa kirkollisveroja, he osallistuvat kustannuksiin vähän pienemmällä summalla, ja ainoa peruste tälle on seurakunnan jäsenyys.

Syrjimättömyyden periaatteen mukaisesti valtiolla mielestäni on ehdottomasti yhtä suuri vastuu kirkon jäsenten ja kirkkoon kuulumattomien hautaustoimen rahoituksesta. Ei voi olla niin, että jos kuulut seurakuntaan, niin valtiolla ei ole sinusta vastuuta. Kyllä meillä valtio vastaa yhtäläisesti kaikkien kansalaisten palveluista. Ovatko seurakunnan jäsenet yhdenvertaisia lainsäädännön edessä, jos he joutuvat kirkollisveron maksajina osallistumaan hautaustoimen rahoittamiseen enemmän kuin kirkkoon kuulumattomat kansalaiset? Tämä on periaatekysymys mielestäni, ja tähän kirkolliskokous lausunnossaan myös viittaa.

Toivon, arvoisa puhemies, että valiokunta tämän esityksen, joka rahallisesti ei ole merkittävä, käsittelyssä paneutuu tähän periaatteelliseen kysymykseen seurakunnan jäsenten yhdenvertaisesta kohtelusta lakisääteisen hautaustoimen rahoituksessa. Seurakuntien hautaustoimen kulut tulevat kasvamaan lähivuosina ikärakenteen takia ja ehkä myös sen takia, että seurakuntien jäsenmäärä on laskusuunnassa. Valtion on syytä varautua tähän ja huolehtia riittävällä taloudellisella tuella kansalaisten yhdenvertaisuudesta myös viimeisellä matkalla.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä viitataan siihen, että hautausvoimilaki aikanaan säädettiin tavallisessa lainsäädäntöjärjestyksessä. Niin tapahtui, ja taustalla on myös perustuslakivaliokunnan silloinen lausunto, jossa ei kyseenalaistettu tätä lainsäädäntöä. Katsoin sen perustuslakivaliokunnan lausunnon, ja siinä ei sanallakaan viitattu tähän rahoitusjärjestelmään. Perustuslakivaliokunta ei ole ainakaan tekstin perusteella lainkaan käsitellyt sitä, millä tavalla rahoitus kirkolle järjestyy siinä tilanteessa, kun tämä hautausvoimilaki tulee voimaan. — Kiitoksia.

21.07 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Minun Raamatussani lukee näin, että vapaaehtoista, iloista antajaa Jumala rakastaa ja jokainen antakoon sydämestään. En muista ihan tarkkaan, mutta näin se menee. Ihmettelen sitä, että meillä on yrityksessä esimerkiksi — minä en kuulu kirkkoon, en minkäänlaiseen — kuitenkin kirkollisvero. Äiti ei kuulu kirkkoon, isä kyllä kuuluu, mutta kuitenkin yrityksellä on tämä vero. No, se tähän kohtaan ei sillä tavalla kuulu, mutta kun Kantola tässä esitteli sitä kirkollisveroa, niin millä perusteella, jos sinne ei kuulu, sitten joutuu kuitenkin maksamaan sitä ja vielä aika reilusti?

Tässä hallituksen esityksessä evankelisluterilaisen kirkon valtionrahoituksen ja ortodoksisen kirkon valtionavustusmäärärahan indeksikorotukset jäädytetään vuosien 2017—2019 osalta. Rahoituksen määrä noina vuosina olisi siis sama kuin tänä vuonna eli 114 miljoonaa euroa. Kuitenkin kirkosta eroaa jatkuvasti porukkaa, elikkä 73 prosenttia kansalaisista kuuluu kirkkoon ja vuonna 80 se vielä oli 90 prosenttia.

Tietysti se taakka kasvaa siellä, mutta siitä kirkon toiminnasta, mikä sille ei kuulu: Mitenkä nyt, kun kirkko on alkanut piilottelemaan näitä paperittomia esimerkiksi? Millä tavalla kirkko ottaa vastuun siitä, että tänne saattaa tulla vaikka minkälainen terroristi, on saanut hylkäävän turvapaikkapäätöksen, kirkko ottaa nämä hoiviinsa? Mitäs sitten, jos ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

pahtuu jotain valtiovaltaa vastaan? Kirkko toimii ikään kuin valtio valtiossa ottamatta vastuuta tästä tilanteesta. Siihen asemaan kirkkoa tuskin on asetettu. Siksi minä sanonkin näin, että tämän jäädytyksen tilalle, mikä on nyt, pitäisi tehdä leikkaus, koska toimitaan tällä tavalla. — Kiitos.

21.11 Sari Tanus kd: Arvoisa herra puhemies! Valtio on rahoituslaissa sitoutunut korvaamaan seurakunnille lailla säädetyistä yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuvat kustannukset. Laissa säädetään nimenomaan kirkolle hautaustoimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpitoon liittyvistä tehtävistä, ja on huomattava, että tälläkään hetkellä korvaus ei kata näistä tehtävistä aiheutuvia kustannuksia. Jos ajatellaan, niin kirkon yhteiskunnalliset tehtävät eivät palvele ainoastaan kirkon omia jäseniä vaan kohdistuvat monin osin kaikkiin kansalaisiin, ja jos ajattelemme, että jos valtio ei korvaa lakisääteisistä tehtävistä koituvia kuluja, se kyllä aivan selkeästi asettaa kansalaiset eriarvoiseen asemaan sen perusteella, kuuluuko kirkkoon vai ei. Eli kirkkoon kuuluvat joutuvat maksamaan myös kirkkoon kuulumattomien kuluja, esimerkiksi väestötietojärjestelmästä ja hautaan hoidosta ja niin edelleen.

Kristillisdemokraateilla on vaihtoehtobudjetissa tämä huomioitu, ja kannatan edustaja Essayah'n jo täällä aiemmin esille tuomaa esitystä, että nämä indeksikorotukset jäädytetään. Nämä on tosissaan huomioitu meidän vaihtoehtobudjetissamme, ja on huomioitava, että kirkolliskokous myös vastustaa tätä esitystä. (Eduskunnasta: Ei jäädytetä!) — Elikkä että emme jäädytä. Sanoinko jotakin muuta? Kannatan nimenomaan sitä, että näitä indeksikorotuksia ei jäädytetä, vaan että ne menevät jatkossakin niin kuin oikeudenmukaista on sekä kirkon jäseniä että muita kansalaisia ajatellen.

21.12 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Edustaja Hakkaraisen puheenvuorossa oli nyt muutama sellainen kohta, joihin haluaisin puuttua.

Hän ensinnäkin väitti, että hänen yrityksensä maksaa yhteisövero-osuutta kirkolle, ja siitähän tässä esityksessä tavallaan on nimenomaan kysymys, että yhteisövero-osuuden maksaminen evankelisluterilaiselle kirkolle on loppunut. Tämä oli ikään kuin se sopimus, jonka perusteella tehtiin tällainen erityinen, voisiko sanoa, korvaus, tai niin kuin edustaja Kantola täällä sanoi, olisi helpompi käyttää tätä avustus-sanaa, joka liittyy näihin kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin elikkä siihen, että pidetään yllä hautausmaita, pidetään yllä kulttuurihistoriallisia rakennuksia ja myöskin väestökirjanpitoa. Näistä palveluksista nauttivat myöskin muut kuin ne, jotka ovat kirkon jäseniä. Meillä ei tänä päivänä ole yrityksille kohdistuvaa yhteisövero-osuutta, joka tilitettäisiin kirkolle, ja siinä mielessä voi sanoa, että tässä on juuri kysymys periaatteesta. Kun on tehty tällainen sopimus, että luovutaan siitä yhteisövero-osuudesta ja sitten tilalle tulee tämäntyyppinen indeksiin sidottu avustus, ja nyt kun sitten tämä hallitus on päättänyt nimenomaan sen indeksisidonnaisuuden purkaa ja sitä kautta aiheuttaa sen, että niille kirkon jäsenille, jotka maksavat sitä kirkollisveroa, tulee korvattavaksi enemmän näistä yhteiskunnallisiin tehtäviin liittyvistä kuluista kuin mitä alun perin oli suunniteltu, mistä oli tavallaan sovittu, niin tämä on iso periaatteellinen kysymys. Siinä mielessä tämä on tärkeää käydä läpi, kun tätä täällä eduskunnassa käsitellään, miksi tämä sopimus on nyt sitten täältä, voisiko sanoa, valtiovallan puolelta tämän hallituksen toimesta haluttu lähteä purkamaan.

Toinen asia, mistä totesitte, näistä piilotteluista: Tämähän on todettu jo monelta suulta, että kirkko ei riko lakia mutta pyrkii auttamaan hädänalaisia ihmisiä. Siinä mielessä tässä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

kään ei pitäisi olla kyllä mitään huomautettavaa sen suhteen, mutta aika ei riitä nyt pidempään puheenvuoroon tässä yhteydessä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Aivan oikein.

21.14 **Ilkka Kantola sd:** Arvoisa puhemies! Ehkä myös edustaja Hakkaraisen puheenvuoron johdosta pari kommenttia.

Yritykset ovat aikanaan maksaneet kirkollisveroa, mutta vuoden 1993 jälkeen yrityksiltä on poistettu yritysten kirkollisvero. Sen jälkeen yritykset ovat maksaneet yhteisöveroa, joka menee valtion kassaan. Sitten me täällä eduskunnassa olemme päättäneet siitä, mikä on se yhteisövero-osuus, joka maksetaan kunnille siitä yhteisöveron tuotosta, ja mikä on se osuus, joka maksetaan seurakunnille. Nyt todellakin tämän vuoden alusta, niin kuin edustaja Essayah sanoi, järjestelmää muutettiin niin, että enää tätä yhteisövero-osuutta ei makseta seurakunnille vaan on tällainen erillinen niin sanottu valtionapujärjestelmä, jolla pyritään korvaamaan niitä yhteiskunnallisia tehtäviä, joita seurakunnat ovat velvollisia hoitamaan, suurimpana tämä hautaustoimi ja sitten väestökirjanpidon erilaiset tehtävät ja sitten nämä historiallisesti arvokkaat rakennukset.

Luin jostakin lehdestä eläkkeellä olevan professori Tapio Lampisen kirjoituksen, jossa hän pohdiskeli tätä muutosta tai sitä uhkakuvaa, että jos valtiovalta vähentää voimakkaasti seurakunnille tulevaa tukea, niin onko seurakuntien ratkaisu sitten seuraavassa vaiheessa, että alamme vähentää resursseja, joilla hoidetaan esimerkiksi sankarihautausmaita. Minä luulen, että suomalaiset pitävät tärkeänä, että meidän hautausmaita hoidetaan hyvin ja että sankarihautausmaat saavat arvoisensa kohtelun myös. Tätä tarvitaan, ja on kohtuullista, että yhteiskunta tukee tätä toimintaa. Sen sijaan valtio ei tällä tuella rahoita sentin senttiä seurakuntien hengellistä toimintaa. Hautajaisista tulevat mieleen aina pappi ja kanttori, saattokellot ja kappelit, mutta näitä toimintoja tällä rahoituksella ei tueta vaan ainoastaan sitä hautausmaan pitämistä, hautapaikan järjestämistä ja tämäntyyppisiä asioita, jotka ovat osa sitä tavallaan maallista, yhteiskunnallista hautaustoimintaa.

21.16 **Teuvo Hakkarainen ps:** Arvoisa puhemies! Tuo yritysverotusasia on ihan selvä, mutta kysyisin nyt Kantolalta, hoitaako kirkko jäsenrekisteriä muista kuin omista jäsenistään. Minulla on semmoinen käsitys, että ainoastaan omista jäsenistään eikä esimerkiksi... Minä kuulun siviilirekisteriin, ja ne saa tuolta muualta. Mutta tämä nyt on ihan pikkuasia, mutta siitä vielä olisin kysynyt — tietysti kirkko ei riko lakia, jos se näin menee, että sinne menee kirkon tiloihin laittomia siirtolaisia, evättyjä turvapaikkaturisteja, mitä liekään sieltä — ovatko nämä todella hädänalaisia ihmisiä. Niitä tarinankertojia kyllä riittää tällä maapallolla. Jos valtiovalta on tehnyt semmoisen hylkäävän päätöksen, niin miten kirkko voi tuommoisen roolin ottaa ja sitten vielä esittäytyä semmoisena hurskaana tekijänä täällä ja avunantajana? Minä en sitä kyllä ymmärrä.

21.18 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Silloinkin kun henkilö itse ei kuulu kirkkoon ja hänen väestötietojaan pidetään yllä maistraatissa, niin tulee kenties tilanteita — ajatellaan vaikka peruskirjoitustilannetta: kyllä todennäköisesti hänen sukulaisistaan saattaa valtaosa hyvinkin kuulua sitten sinne kirkon pitämään väestökirjanpitoon, jolloin tällainenkin henkilö hyötyy siitä, että jostakin löytyvät ne tiedot, jotka hänen sukulaisiinsa liittyvät. Elikä meillähän Suomessa näitä väestökirjanpitoja löytyy paitsi evankelisluterilaisen ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

ortodoksisen kirkon puolelta myöskin sitten todellakin maistraatista, ja suurimmalla osalla suomalaisista varmaan näitä tietoja löytyy ristiin näistä eri rekistereistä.

Mutta olisin todellakin vielä halunnut teroittaa sitä, ja edustaja Kantola sen oikeastaan jo tuossa nosti esille, että tällä tuella ei tueta uskonnollista toimintaa. Meillä on myöskin olemassa sitten uskonnollisille yhdyskunnille tällainen oma, vähän niin kuin vastaavantyyppinen järjestelmä, joka perustuu näitten uskonnollisten yhdyskuntien jäsenmäärään, ja sitä kautta tuetaan myös näitten uskonnollisten yhdyskuntien — jotka ovat siis muita kuin verotusoikeuden omaavia — yhteiskunnallista toimintaa, elikkä millään näillä tuilla, mitä valtiolta antaa, ei ole haluttu tukea uskonnollista toimintaa, mutta on tavallaan tämän tuen kautta tunnustettu se, että kaikilla näillä toimijoilla on kuitenkin tärkeä rooli tässä yhteiskunnassa. Tähän yhteiskunnalliseen tehtävään liittyvää roolia on näillä tuilla pyritty tunnustamaan ja myöskin tukemaan, ja siinä mielessä tämä Suomen järjestelmä on peruseriaatteiltaan ihan toimiva. Toki näiden määrärahojen määrästä ja siitä, miten nämä indeksit toteutuvat, voidaan keskustella, ja KD-ryhmä on lähtenyt siitä, että me emme halua, että näitä indeksejä (Puhemies koputtaa) nyt sitten... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

21.20 **Ilkka Kantola sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Hakkaraisen kysymykseen vain lyhyesti vastaan: Hallituksen esityksessä kerrotaan, että kirkonkirjojen pidon nettomenot vuonna 2015 olivat 18,3 miljoonaa euroa. Väestökirjanpitoon liittyvien viranomaistehtävien kustannuksien osuudeksi tästä summasta on arvioitu 3,7 miljoonaa euroa. Eli ei se koko kirkonkirjojen pito seurakunnissa ole tätä valtion tukemaa, vaan osa siitä on sellaista viranomaistoimintaa, josta valtio sitten maksaa korvauksen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.